

Подводя итог, следует отметить, что в правовом смысле любая «вещь», исключая признаки юридической привязки и системности, обусловлена материальностью, но не каждый материальный объект в гражданском праве является вещью. Активное развитие техники и науки со временем привело к тому, что человек в своей практической деятельности освоил, в том числе, невещественные материальные объекты. Вслед за этим возник вопрос их юридического закрепления. В первую очередь это относится к полям, энергиям и воздействиям, которые в соответствии с традиционными частно-правовыми воззрениями не являются вещами, но при этом обладают свойством удовлетворять потребности человека и в некоторой степени допускают учет качественных свойств и количественных параметров. Но юридический признак этих объектов выражается в основном инструментально, посредством принадлежности субъектам средств или источников передачи воздействий и энергий. Представляется возможным прогнозировать, что при дальнейшем развитии объектов гражданских прав это приведет к включению этих объектов в имущественную группу.

Список основных источников

1. Мейер, Д. И. Права вещные / Д. И. Мейер // Закон. – 2010. – № 3. – С. 139–156.
2. Гражданское право: учебник : в 3 ч. / Е. Ю. Валявина [и др.] ; под общ. ред. А. П. Сергеева. – М. : Проспект, 1998. – Ч. 2. – 784 с.
3. Гражданское право : учебник : в 2 т. / отв. ред. Е. А. Суханов. – М. : Статут, 1998. – Т. 1. – 854 с.
4. Покровский, И. А. Основные проблемы гражданского права / И. А. Покровский. – М. : Статут, 1998. – 362 с.

УДК 340.15

*А. Ю. Макойда, 1 курс
Науковий керівник: Л. М. Легін,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін Прикарпатського факультету
Національної академії внутрішніх справ (Україна)*

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

В работе рассматриваются вопросы гармонизации и унификации Европейского частного права с целью создания единого правового пространства на территории Европейского Союза. Акцентируется внимание на соединении Европейского частного права, национального частного права и кодификации частного права.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що сьогодні триває процес гармонізації та уніфікації Європейського приватного права для створення єдиного правового поля на території Європейського Союзу з метою усунення існуючих та майбутніх перепон на шляху вільного обігу товарів, послуг, капіталу та пересування людей. Для розвитку Європи як культурної, політичної та юридичної цілісності важливим є тісне поєднання трьох ключових понять: Європейського приватного права, національного приватного права та кодифікації законодавства.

Ідея про формування Європейського приватного права завжди посідала центральне місце в юридичній науці протягом кінця ХХ початку ХХІ століття. Могутнім поштовхом був ряд чинників, серед яких Європейський Союз, здобутки порівняльного права, історія права, особливо в частині, що стосується середньовічного поняття Європейського *ius commune*, що базується на Римському цивільному праві та канонічному праві Римської церкви. Практично, для самої ідеї Європейського приватного права найважливішим з зазначених елементів було створення Європейського Союзу, який поєднує на даний час 27 держав Західної Європи за допомогою, в тому числі, й права і правових механізмів. В цьому проекті, з самого його початку, закони використовувалися заради досягнення кінцевої мети шляхом створення власних правових структур чи норм права, або завдяки узгодженню законодавства держав – членів. Цей процес неминуче почався й у сфері приватних та комерційних правових відносин. Таким чином, фактично спостерігається постійне зростання та зміцнення Європейського приватного права. Проте відбувається це не на загальній чи систематичній основі, але, скоріше, в залежності від визначення тих сфер, які мають першочергове значення для Європейського Союзу, і щодо яких можливе швидке досягнення згоди між урядами держав – членів. Типовими прикладами є Директива ЄС про відповідальність виробника, Директиви ЄС щодо несправедливих умов та гарантій споживачів.

Іншим потужним механізмом, що сприяв просуванню ідеї про формування Європейського приватного права, є компаративне право. Порівняння різних правових систем виправдало себе завдяки меті уніфікувати право та знайти найкращі, ідеальні норми, які б переважали у будь-якому такому праві. Створення у 1920 – х роках Інституту уніфікації приватного права підтвердило поставлені цілі і мало своїм результатом укладання чисельних міжнародних конвенцій, що відображали матеріально-правові норми, які впливають на приватні та комерційні відносини, особливо, коли це стосується транскордонних угод та угод за участі осіб з різних європейських держав. Віденська Конвенція з Міжнародного Продажу Товарів 1980 року є найважливішим з таких інструментів.

Істинна природа порівняння різних правових систем полягає ж не лише у поняттях та структурах, але у функціях та соціальних потребах, які постають перед ними. В Європейському контексті важливість цього підходу виявляється у відкритті можливостей для «примирення» двох головних правових традицій: континентального цивільного права та англійського загального права, розбіжності між якими настільки вагомі, що це є великою перешкодою на шляху до будь-якого узгодження чи уніфікації.

Розбіжність між правовими системами ж можна пояснити за допомогою історії права. Наука порівняльного права вказала на історичні зв'язки між системами, що, в решті решт, веде до Римського права та права Римської церкви, вивчення яких почало поширюватися в університетах Європи у період середньовіччя. Історія також запропонувала, що супранаціональне, виключно академічне право, *ius commune*, могло б добре існувати за умови різноманітної взаємодії з більш обмеженим правом своїх власних певних територій, навіть у Англії [1]. В цьому контексті слід згадати про здобутки Європейської комісії з договірного права під керівництвом професора Оле Ландо, трактат Хайна Кьотца та Акселя Флесснера [2].

Що стосується кодифікації права, то необхідно зазначити, що в сучасному науковому просторі існують різні погляди на цей процес. Одні вчені зосереджують свою роботу на дослідженні систем, які могли б бути представлені у кодифікованій формі, в той час, як інші зосереджують свою увагу на альтернативних методах визначення Європейського приватного права за допомогою того, що по суті є методами загального права – побудова відповідно до справ та певних ситуацій, визначення загальних принципів емпірично та індуктивно. Проте, якщо Європейське приватне право має коли – небудь стати позитивним правом в рамках Європейського Союзу, це буде зроблено законодавчим шляхом і, відповідно, у кодифікованій формі.

Отже, процес кодифікації створює можливості для сприятливої взаємодії між національним законодавством та ініціативами в галузі Європейського приватного права. Кодифікувати право в Європі без урахування досягнень Комісії Ландо або Загальних Принципів Договірного Права не має сенсу. Втілення окремих положень цих документів у національні цивільні кодекси зробить можливим їх застосування судами та представниками юридичної професії, що сприятиме просуванню національного приватного права до Європейського *ius commune*.

Як висновок слід зазначити, що всі правові системи Європи знаходяться під постійним впливом з боку Європейського Союзу в питаннях узгодження права. В результаті, їхнє законодавство весь час змінюється. Амбіційні проекти щодо більш систематизованого Європейського приватного права потребують

місцевих і регіональних дій у відповідь на прийняття результатів як моделей чи забезпечення важливого внеску у справу подальшого поліпшення, розвитку і, можливо, відмови від всієї ідеї. Такі взаємини сприятимуть і допомагатимуть визначенню та розробленню комплексних відносин між єдністю та розбіжностями, які неминуче з'являтимуться й у майбутньому [2, с. 17].

Список основных джерел

1. Wieacker, F. A History of Private Law in Europe with Particular Reference to Germany / F. Wieacker. – Oxford, 2000. – 509 p.
2. Kotz, H. European Contract Law / H. Kotz, A. Flessner. – Oxford, 1997. – P. 215–242.

УДК 340.11

*М. Г. Мокшанов, 1 курс
Научный руководитель: С. В. Архипов,
доцент кафедры теории государства и права,
международного и европейского права
Академии ФСИН России (Рязань)*

ОТРАСЛЕВЫЕ И МЕЖОТРАСЛЕВЫЕ КОЛЛИЗИИ НОРМ ПРАВА

В работе рассматриваются вопросы коллизионных норм в Законодательстве Российской Федерации. Устранение коллизионных норм позволяет исключить разногласия и противоречия между нормативно-правовыми актами, регулируемыми одни и те же или смежные правоотношения.

Проблема юридических коллизий является одной из актуальных в современной юриспруденции. По мнению профессора Т.Н. Радько, коллизии являются результатом дефектов в правотворчестве, следствием которых является несогласованность, противоречивость правовых норм, регулирующих одни и те же отношения [1].

Как известно, юридические коллизии могут подрывать основы порядка и стабильности в обществе, создавать конфликтные ситуации и социальную напряженность.

Следует отметить, что проблема юридических коллизий уходит в древние времена. Платон и его ученики определяли, что именно из-за внутренних коллизий любая форма государства гибнет, а в Древней Греции отмечалась особая система юрисдикции для иностранцев, создавшая коллизии в вопросе проис-